

NASCHRIFT BIJ HET VOORGAANDE ARTIKEL.

(„Wintervastheid” van de klaver.)

Sedert eenige jaren worden vanwege het Hoofdbestuur der Groninger Mij. van Landbouw en Nijverheid proeven genomen tot veredeling van roode klaver, van welke proeven het doel is: vermeerdering van hare wintervastheid, met behoud van de verdere goede eigenschappen. Deze proeven staan onder de leiding van den Directeur van het Instituut voor veredeling van landbouwgewassen, te Wageningen.

Het is inmiddels zoowel aan genoemden Heer als aan mij gebleken, dat de *klaverkanker* in Nederland, met name in de provincie Groningen, in de laatste jaren veel is toegenomen, en het komt ons niet onwaarschijnlijk voor, dat in sommige gevallen van „uitwinteren” van de klaver wordt gesproken, waar men niet te doen heeft met inwerking van lage temperatuur in den winter of in 't voorjaar, maar wel met het optreden van den zoogenaamden „klaverkanker”, veroorzaakt door *Sclerotinia Trifoliorum*.

Met het oog op het aanhangig zijn van de quaestie van het „uitwinteren” van de klaver, zij het mij vergund er hier op te wijzen, dat de mogelijkheid volstrekt niet schijnt uitgesloten, dat ook de door den Heer SCHOEVERS geconstateerde *klaverstengelbrand* (zie het voorgaande artikel) in sommige gevallen in 't spel is geweest waar men meende te doen te hebben met vorstbeschadiging. Het blijkt toch, dat de bedoelde klaverziekte, waarvan eerst nu het voorkomen in ons land is vastgesteld, reeds meerdere jaren in het Oosten van Groningen heeft gewoekerd, en meer dan eens voor vorstbeschadiging is aangezien geworden.

Het zal mij zeer aangenaam wezen, óók met het oog op de de quaestie van het „uitwinteren” der klaver, zooveel mogelijk inlichtingen te verkrijgen omtrent het voorkomen van „klaverstengelbrand” in Groningen, en trouwens ook in andere deelen van ons land.

Prof. Dr. J. RITZEMA BOS.

Wageningen, 7 Juli 1914.